

vannak szállítva, a még szükséges anyagok mennyisége oly csekély, hogy az összes építési anyag biztosítottnak tekinthető. Az építések további megindításának akadálya

Jelentés a belvizekről

A február végén megindult hóolvadás ebben az időszakban folytatódott, ami a rendkívül téli csapadékot példátlanul megnövelte. A lapos területek már március 2-án hirtelen megtelek vízzel és fenyegető mértékben indult meg a lefolyás a csatornában, 6-ikáig az egész szegedi határ víz alá került s a rohanó áradat az utakat, hidakat elmosta az uttöltésekkel együtt. A vasúti jégpáncél alatt fekvő Fehértavat és az algyői zsilipet 2-án este lezárták a Tisza-vízszint emelkedése miatt. Ebben az időszakban ugyanis a Tisza víze megelőzte a szegedvidéki hóolvadást és ennek folytán a tiszai árvízzel együtt járó lezárások előtt számba sem vehető kis belvizmennyiség folytathatott ki a Tiszába; a közelmúlt tavaszalataival szemben az előző években a tiszai árvíz a szegedi olvadás megindulása után 8–10 nappal emelkedett fel annyira, hogy a zsilipeket le kellett zárni s így kiadós belvizmennyiség volt kibocsátható a nyitott zsilipeken át. Ennek oka az volt, hogy a Tisza és mellékfolyóinak vidékén az olvadás hamarabb indult meg, mint a szegedvidéki belvizek. Március 9-én az árvízvédelmi miniszteri biztos a fenyegető veszélyre való tekintettel elrendelte a belvizek fokozatos elzárását, kiszemelte az árterületen víz alá helyezendő területrészeket, a városi mérnöki hivatal útján intézkedett az Óthalmok—Vas András-téglagyár közötti ut mentén elzáró töltés létesítéséről az Aigner- és Gyula püspöktelep védelme érdekében, valamint a Holttiszavonal megerősítéséről a Klebelsberg-telep megerősítéséről. A szegedvidéki belvízi helyzet legsúlyosabb volt március 24-én, amikor a hóolvadás befejeződött s a Maty 6.90, a Holttisz 5.25, a Fehértó 6.85 méteres vízállással elérte azt a legnagyobb magasságot, amelynél többlet kiöntés nélkül már nem bírt el s ugyanakkor a tiszai árterén már a szegedi és sándorfalvi Fertő, a szegedi külső és az algyői Baktó, a sövényházi Irma-major területe, a Bodom-dűlő, a Gyálarep és a martonosi rét összesen 6000 hold kiterjedésben, ugyancsak víz alá került a Fehértó 2500 holdnyi tárolóján kívül. Ebben a helyzetben a túltöltött Fehértó vize töltésszakadás esetén a körtöltésig nyomult volna a Rókusi-feketőföldek elárasztásával. A végzetes veszélyt csak a fensiki vidéken szigorúan végrehajtott tárolással lehetett elhárítani. Elkülönítő gátakkal és szivattyúzással védekeztünk a József kir. herceg-, Aigner-, Gyula püspök- és a Klebelsberg-telepeknél, megakadályozva a végzetes állapot kialakulását. A védekezés ideje alatt néhány napokat éltek át a felsorolt telepek. A gyengén megépített épületek közül a József kir. herceg-telepen két már akkor összeomlott és számos ház megrongálódott. A Nagymarostóban és az Újszeged-alsótiszaparti dűlőben 1000 hold került víz alá. Mindkét helyen egy-egy társulati szivattyú lépett működésbe s a Nagymarostóban a város minden tartalékszivattyúja munkába lépett, míg az alsótiszaparti dűlőben a Magyar Kender- és Lenipari Rt. segített a szivattyúzásban. Április 1-én az algyői tiszai zsilipet felnyitottuk s az 12-ig nyitva is maradt. Ezen idő alatt a nyomozó belvízhelyzet némileg enyhült azzal, hogy a Fehértó vízszint 6.50 méter magasságig leszállt és a fensiki egy része is kibocsátható volt. Az algyői zsilipet újabb lezárása után is folytatódott a vizek lassu leeresztése oly mértékben, ahogyan ezt a szivattyúzás lehetősége megengedte.

Az április végi záporok azonban a

most már nincsen s így a 43. sz. állami út átépítési munkálatait a vállalkozó már meg is indította. Az 54. sz. szeged-bátaszéki állami közút szélesítéséhez szükséges kőanyagok a helyszínen vannak, a munkálatot két gőzhenger igénybevételével folyamatban vannak.

Helyzetet ismét válságossá tették és jelenleg is súlyos, a fensiki területen és az árterben egyaránt még mindig beláthatatlan területeket borít el a víz. A Fehértó, a Matyér és a Holttiszavízállása továbbra is veszélyesen magas s minthogy a Tisza néhány nappal ezelőtt újabb áradásnak indult, el kell készülnünk a további súlyos bajokra is. A vízzárásokat csaknem mindenütt továbbra is szigorúan fent kellett tartani. Az illetékesek a veszély elhárítására irányuló emberlelti munkája ellenére ma is még csak kevés helyet találunk a környéken a helyzetben némi enyhülést. Az árterben ezeit csak azokat a területeket tudták a mai napig némileg a víztől mentesíteni, melyek a fensiki vízzel nem függnek össze. Ilyenek: a Gyálarep, valamint a szeged-algyői vasutvonal-tól keletre fekvő terület. A mezőmunka ezeken a területeken jórészt már serényen folyik.

Végtelenül szomorú a helyzet azonban az árter más részein. Így például a külső baktói terület elárasztása még ma is tart. A két Fertő magas víz borítja, nemkülönben méteres víz fedi a sándorfalvi utat és annak környékét is, víz alatt áll továbbá még a Bodom és horgos—martonosi Nagyrét is, ez utóbbi 3 méter mélyen.

Törvényhatóságunk területén legelőket, kaszálókat és vízállások helyeket is beleszámítva, még ma is több, mint 30.000 hold áll víz alatt, amely területeken szakértői számítás szerint még közel 50 millió köbméter víz fekszik.

A helyzet változatlanul súlyos

Megállapítást nyert, hogy a társulatok művei, nevezetesen: a ludvári és a tápéi szivattyutelepek, valamint az algyői főcsatorna együttesen sem elegendők arra, hogy a belvizeket az utóbbi évekhez hasonlóan csapadékos esztendőben — mint az idej is — kielégítő módon elvezessék. Sürgősen szükségesnek mutatkozott újabb kiegészítő művek létesítése. Mint ilyenek, az elmúlt évben megépítésre kerültek a martonos—paphalmi csatorna és az algyői szivattyutelep. Ez utóbbit csupán másfélköbméter teljesítőképességgel tervezték és csak az idén tavasszal határozták el annak három köbméterre való kiegészítését. A martonos—paphalmi csatornát rendeltetésének már átadták. A szivattyutelep szerelését — anyagihiány miatt — a gyárak sajnos, még nem tudták befejezni, miért is a társulat annak ideiglenes pótlására az algyői főcsatorna torkolatánál 6, egyenkint 500 liter másodperc teljesítőképességű hordozható szivattyút állított üzembe. Ezekkel a kiegészítő művekkel a mai napig mintegy 22 millió köbméter vizet vezettek el, ami tekintélyes mennyiség ugyan, de tekintetbe kell venni azt, hogy az árteret jelenleg borító vízből a károk megelőzése végett még további 30 millió köbméter vizet kellett volna elvezetni és hogy a magas parton legalább még 20 millió köbméterre tehető az a vízmennyiség, amelyet ott a mezőgazdaság mértékellen kárára viszszaártak. Végeredményben tehát a kiegészítő művek elégtelennek bizo-

nyultak, mert még legalább egy, további, 8 köbméter másodpercenkénti teljesítőképességű szivattyutelepre lett volna szükség, hogy az idej vízbajjal legalább is némiképpen kielégítő módon megküzdhesünk.

A Tisza felsőfolyásáról érkezett legújabb jelentések szerint egy újabb, hosszabb ideig tartó magas árvízre kell elkészülnünk, amelynek levonulása még csak most vette kezdetét. Zsilipeink még heteken át továbbra is zárva maradnak. Ennek folytán a helyzet az egész környéken annyira veszélyes, hogy az elzárásoknak bárhol bekövetkező egyetlen átszakadása is már igen súlyos következményekkel járhat az alsóbb fekvésű területeken. Különösen kritikus a helyzet a Fehértónál és nemkülönben a Szeged alatti holttiszamenti területeken, ahol az csakhamar válságossá fog alakulni, ha a társulat az esetleg bekövetkező túlmagas tiszai vízállás miatt a martonos—paphalmi csatorna vízfolyásának elzárására és egyben az algyői ideiglenes szivattyú leállítására kényszerül.

Népjóléti ügyek

A belvízkárosultak részére 1229 személy igénylésére 2,600.000 téglára, 27,477 négyzetméter szigetelőre, 1047 mázsa mésze, 411.150 cserépre, 7649 kupcserepre, 131 ajtóra és 217 ablakra adott ki utalványt a közjóléti szövetkezet vezetésége. Az árvíz- és belvízkárosultak részére 3,600.000 drb téglamennyiség áll rendelkezésre, ebből a négy szegedi és a magyarkanizsai téglagyár eddig leszállított 1,186.130 téglát, 300.000 cserépet és 5000 kupcserepet. Az 1765 megrongálódott lakóházból 58 ház újjáépítése és 187 ház aláfalazása készült el, 1520 ház építése a téglaszállítás és a téli időjárás miatt most van folyamatban. Törvényhatóságunk területén az 1942. évi bel- és árvíz-károsultak 207 beadott kérvényére 102 esetben készítették műszaki felvételt.

Eles bírálatok az OMTK működése felett

A közegészségügyi jelentéssel kapcsolatban Gresz István a szapanbeszerzésnek a szegényebb néprétegek számára való megkönnyítését kéri. A tejellátás körüli anomáliákat teszi szóvá és azt állítja, hogy az egyes OMTK-fiókokban csak protekciósok kaphatnak tejet, idegenek legfeljebb csak akkor, ha hekszet, nápolyi szeletet és egyéb olyan árut vásárolnak, amire nincs szükség.

Kimutatja hogy a tejtermelő a takarmányoztatás következtében súlyos helyzetbe került. Nem kívánható, hogy 22 filléres áron adja a gazda a tejet az OMTK-nak.

Varga József miniszter Szeged díszpolgára

Ezután dr. Tóth Béla helyettes polgármester előterjesztette dr. Széchenyi István, Rainer Ferenc és Seitz Ferenc indítványát, hogy

a közgyűlés válassza Szeged díszpolgárává Varga József kereskedelemügyi minisztert, a város volt képviselőjét.

— Amikor Varga Józsefet országgyűlési képviselőnké választottuk — mondotta dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes — megismertük bölcs nyugalma, szilárd fe-

amikor neki a tej literje átlagban 50 fillérjébe kerül. A belvízi helyzettel kapcsolatban élesen bírálja az ármentesítő társulatok tevékenységét.

Fajka Lajos a házi szappanfőzés nehézségeit teszi szóvá. A sertésállomány pusztulásának megállítására a beoltásnak országosan kötelezővé tételét kéri. Az áruk kapcsolás egyre terjedő szokását ostromozza a káliszappan beszerzési nehézségeivel kapcsolatban. Az ármentesítéssel kapcsolatban 50 éves kölcsön felvételét javasolja szivattyúüzembehelyezési célokra.

Beretzk Péter az előtöltött területen felszaporodott halállomány tartálékolását ajánlja.

vitéz dr. Gárgyán Imre arról beszél, hogy a tejesarnokokban lehet kapni tejet, de két decit a fillérért.

A május 7-iki évforduló ezidei megünneplésének elalasztásával kapcsolatban rámutat arra, hogy ami a német újjászületésnek München, az olaszoknak Milánó, a magyar feltámadás számára ezt jelentő Szeged. A magyar közélet két nagy kiválóságának, Antal István és dr. Lukács Béla miniszterek szegedi látogatásának együtt örül az örvendezőkkel, de az ő ünnepélyes fogadtatásukba nem látja kellő igazolását az európai jelentőségű évforduló megünneplésének elmaradását. Kéri, hogy ezt a jövőben az évforduló napján és az esemény jelentőségéhez méltó formában ünnepeljék meg.

Dáni János a tejesarnokok vizsgálóelemeire sorol fel adatokat, majd a dolgozó nép- és munkásosztály többi elsőrendű élelmicikkeit, így a burgonya és a szalonna beszerzésének megkönnyítését kéri.

Dr. Széchenyi István országmozgósítási kormánybiztos a megtorlás sikere érdekében azt ajánlja, hogy az élelmicikkekkel való vizsgálóeleme ne általánosságban tegyék szóvá, hanem a súlyos vádak konkrét adatokkal támasszák alá. Ezt diktálja az egészséges közhangulat megővésének érdeke is.

Papp József, Hegyessy János, Rózsa Illés felszólalása után dr. Pálffy József polgármester az elősorolt panaszokra azt válaszolja, hogy minden alkalmas eszközzel iparkodni fog a visszasságokat megszüntetni.

lelősségerzését, lelkiismeretes gondosságot, tárgyilagos ítélőképességet és készséget, felkészült, biztos tudását, melegen érző emberi szívét és megszerettük őt. Ez a szeretet nem is a miniszterképviselőnek szólt, hanem a kitűnő embernek, akit Szeged iránt megnyilatkozó vonzódása, lelkesedése annyira közel hozott hozzánk, hogy őt egészen a magunkénak tekintettük.

Dr. Széchenyi István a javaslat-hoz felszólalva, emlékeztet arra, hogy a miniszter maga is egyszer egyszerű, kiscsorda családból származik, ezért kapcsolódott lélekben örökre és elválaszthatatlanul a föld népéhez és a kispolgári társadalomhoz. A város lelkiiségének megnyilvánulása ez a javaslat, jele a halálnak és a szeretetnek.

A javaslatot ezután a közgyű-

HAWAY GITÁR MATINÉ a Belvárosi Moziban

Pünkösd vasárnap d. e. fél 11-kor.

Jegyelővétel a Délmagyarország jegyirodában és a Mozi pénztárnál.